

PENERIMAAN PENGGUNAAN ISTILAH MUALAF DALAM KALANGAN MUALAF DI MALAYSIA

Irwan, M.S¹, Azman, A.R², Mahazan, A.M³, Nuradli Ridzwan Shah,
M.D⁴, Wan Mohd. Fazrul Azdi, W.R⁵, Rose Irmawaty, Ibrahim⁶, Siti
Nurunnajwa Shamsudin⁷, Nusaibah Anuar Musaddad⁸ & Norlina
Ismail⁹

¹ Prof. Madya, Fakulti Syariah dan Undang-Undang dan Pengarah Institut Pengurusan dan Penyelidikan Fatwa Sedunia (INFAD), Universiti Sains Islam Malaysia, 71800 Nilai, Negeri Sembilan, Malaysia. E-mail: irwan@usim.edu.my

² Pensyarah Kanan, Fakulti Syariah dan Undang-Undang, Universiti Sains Islam Malaysia, 71800 Nilai, Negeri Sembilan, Malaysia. E-mail: azman@usim.edu.my

³ Pensyarah Kanan, Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan, Universiti Sains Islam Malaysia, 71800 Nilai, Negeri Sembilan, Malaysia. E-mail: mahazan@usim.edu.my

⁴ Pensyarah Kanan, Fakulti Ekonomi dan Muamalat, Universiti Sains Islam Malaysia, 71800 Nilai, Negeri Sembilan, Malaysia. E-mail: nuradli@usim.edu.my; mohdddalins@yahoo.com

⁵ Pensyarah Kanan, Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan, Universiti Sains Islam Malaysia, 71800 Nilai, Negeri Sembilan, Malaysia. E-mail: wmfazrul@usim.edu.my

⁶ Pensyarah Kanan, Fakulti Sains dan Teknologi, Universiti Sains Islam Malaysia, 71800 Nilai, Negeri Sembilan, Malaysia. E-mail: rose.irmawaty@usim.edu.my

⁷ Calon Pelajar Sarjana Syariah, Fakulti Syariah dan Undang-Undang, Universiti Sains Islam Malaysia, 71800 Nilai, Negeri Sembilan, Malaysia. E-mail: najwashams274@gmail.com

⁸ Calon Pelajar Sarjana Syariah, Fakulti Syariah dan Undang-Undang, Universiti Sains Islam Malaysia, 71800 Nilai, Negeri Sembilan, Malaysia. E-mail: ibahanuar@gmail.com

⁹ Calon Pelajar Sarjana Syariah, Fakulti Syariah dan Undang-Undang, Universiti Sains Islam Malaysia, 71800 Nilai, Negeri Sembilan, Malaysia. E-mail: linaismail29@gmail.com

ABSTRACT

The difference of thinking leads to diversity of the use of the term for particular issue. There is a wide term used to the new convert to Islam as convert Muslim, new brothers and sisters, a brother Muslim, reverted Muslim and mualaf. However, the question arises regarding the most appropriate term to use for this group either in everyday conversation or even in terms of its use in academic and legal. Therefore, this article will discuss the concept of the mualaf and use of the term for the new converts to Islam in Malaysia. The main objective of this article is to review the new brother's acceptance of the use of the term mualaf and the call duration limit in accordance with the decision of the Council of Islamic Religion in each country in Malaysia as well as to propose an appropriate period for the use of the term. This article uses the method of qualitative focus groups as a mechanism to get the information and necessary data. A total of 9 individuals from a variety of backgrounds and ages was chosen as informants. Each informant interviewed for 10 minutes and asked the same question. These interviews using semi-structured questions for opening space to the informant to share their opinions and experiences. The article found that most converts never showed any negative response to the use of the term mualaf, but they are prefer being called Muslim brothers because the terms itself does not indicate any gap between the same religious.

Keywords: Converts, Convert terms, Limitation of converts, Islam, Malaysia.

ABSTRAK

Perbezaan pemikiran membawa kepada kepelbagaiannya penggunaan istilah bagi sesuatu perkara. Dalam konteks panggilan untuk golongan yang baru memeluk Islam, terdapat pelbagai istilah yang digunakan seperti saudara baru, saudara Muslim, saudara kita dan mualaf. Namun, persoalan timbul berkaitan istilah mana yang paling sesuai digunakan bagi golongan tersebut sama ada dalam perbualan sehari-hari mahupun dari sudut penggunaannya secara akademik dan juga perundangan. Justeru, artikel ini akan membincangkan tentang konsep mualaf dan

penggunaan istilah mualaf bagi golongan yang baru memeluk agama Islam di Malaysia. Objektif utama artikel ini adalah untuk mengkaji penerimaan mualaf terhadap penggunaan istilah mualaf dan penetapan had tempoh panggilan tersebut mengikut keputusan Majlis Agama Islam di setiap negeri di Malaysia serta mencadangkan tempoh yang sesuai bagi penggunaan istilah tersebut. Artikel ini menggunakan metode kualitatif dengan menjadikan kumpulan fokus sebagai mekanisma untuk mendapatkan maklumat dan data yang diperlukan. Seramai 9 orang individu daripada pelbagai latar belakang dan peringkat umur dipilih sebagai informan. Setiap informan ditemu bual selama 10 minit dan diajukan soalan yang sama. Temu bual ini menggunakan soalan separa struktur bagi membuka ruang kepada informan untuk berkongsi pendapat dan pengalaman mereka dengan lebih selesa. Artikel mendapati bahawa kebanyakan mualaf tidak menunjukkan sebarang respon yang negatif dengan penggunaan istilah mualaf, namun mereka lebih selesa dipanggil saudara Muslim kerana istilah tersebut dirasakan lebih mesra dipanggil dan tidak menunjukkan jarak yang terlalu jauh di antara saudara seagama yang lain.

Kata kunci: *Mualaf, Istilah Mualaf, Had Tempoh Mualaf, Agama Islam, Malaysia.*

PENGENALAN

Islam merupakan agama yang membawa rahmat kepada seluruh umat manusia seperti mana yang tercatat dalam Al-Quran.

Maksudnya: “Tidak kami utuskan engkau (wahai Muhammad) melainkan menjadi rahmat buat sekalian alam.”

(Al-Quran. al-Anbiyaa’ 21: 107)

Islam juga agama yang adil dan suci. Oleh sebab itulah, Islam dapat diterima baik oleh bukan Islam dan seterusnya menarik minat mereka untuk menganut agama ini. Dalam masyarakat Malaysia yang berbilang kaum, sudah menjadi satu kebiasaan bagi orang Melayu memanggil golongan yang baru memeluk Islam dengan panggilan

mualaf. Gelaran ini diberikan kerana mereka baru memeluk agama Islam dan istilah ini dikhkususkan kepada orang Cina, India dan bangsa-bangsa lain.

OBJEKTIF KAJIAN

Dalam konteks ini, kajian ini bertujuan untuk meninjau dan menganalisis perkara-perkara berikut:

- i. Penerimaan informan dalam penggunaan istilah mualaf bagi mereka yang baru memeluk Islam di Malaysia.
- ii. Pandangan terhadap penetapan tempoh had mualaf di Malaysia.
- iii. Cadangan tempoh yang sesuai terhadap penggunaan istilah mualaf bagi mereka yang baru memeluk Islam di Malaysia

SOROTAN LITERATUR

Mualaf merupakan antara golongan utama yang diberi perhatian daripada 8 golongan asnaf yang telah disebutkan dalam al-Quran. Terdapat banyak takrifan telah diberi bagi menjelaskan erti sebenar mualaf seperti yang terdapat di dalam al-Quran. Setiap madhhab mempunyai pandangan yang tertentu. Begitu juga dengan pandangan ulama kontemporari. Dalam sorotan literatur ini, penyelidik akan menjelaskan tentang konsep sebenar mualaf menurut Islam dan takrifan setiap madhhab serta had tempoh mualaf yang digunakan di Malaysia.

Konsep Mualaf Menurut Islam

Mualaf atau disebut juga sebagai saudara baru atau saudara Muslim merupakan mereka yang telah bertukar pegangan agama dan kepercayaan kepada agam Islam. Mereka yang telah dijinakkan hatinya dengan Islam ini sangat memerlukan perhatian, bimbingan dan dorongan yang sewajarnya dalam memahamkan mereka berkenaan agama, terutama hal-hal akidah dan ibadat asas seperti konsep bersuci, mandi, solat, puasa dan sebagainya.

Hal ini disebabkan oleh taklif fansyar yang dipertanggungjawabkan ke atas mereka sebaik sahaja mereka melafazkan syahadah. Malangnya,

seringkali berlaku dalam masyarakat jurang yang membezakan golongan mualaf dengan golongan Muslim asal berpunca daripada beberapa faktor. Antara faktornya ialah penggunaan istilah yang kurang mesra dan boleh menimbulkan perasaan tidak senang dalam kalangan mualaf.

Perkataan ‘mualaf’ disebut dalam al-Quran melalui firman Allah SWT dalam ayat 60 surah al-Tawbah. Mafhumnya: “*Sesungguhnya sedekah-sedekah (zakat) itu hanyalah untuk orang-orang fakir, dan orang-orang miskin, dan amil-amil yang mengurusnya, dan orang-orang mualaf yang dijinakkan hatinya, dan untuk hamba-hamba yang hendak memerdekaan dirinya, dan orang-orang yang berhutang, dan untuk (dibelanjakan pada) jalan Allah SWT, dan orang-orang musafir (yang keputusan) dalam perjalanan. (Ketetapan hukum yang demikian itu ialah) sebagai satu ketetapan (yang datangnya) daripada Allah SWT. Dan (ingatlah) Allah SWT amat mengetahui lagi amat bijaksana*” (al-Tawbah 9: 60).

Mualaf di dalam ayat ini disebut sebagai “*mu’allafah qulubuhum*” yang merupakan golongan keempat dalam asnaf zakat. Walau bagaimanapun, istilah ini jarang sekali digunakan sama ada dalam penulisan ilmiah maupun penggunaan harian oleh orang awam. Istilah yang sering digunakan ialah “mualaf” (Hasanah Abd Khafidz, 2006).

Pentafsiran istilah ini dapat diteliti dari beberapa aspek, iaitu menurut bahasa, ulama empat madhhab, kitab tafsir, ulama kontemporari dan juga jurnal ilmiah. Tafsiran mualaf menurut negeri-negeri di Malaysia juga relevan untuk diteliti.

Konsep Mualaf Menurut Bahasa

Pakar-pakar bahasa mendefinisikan mualaf dengan definisi yang pelbagai. Perkataan *qulubuhum* merupakan gabungan dua perkataan iaitu *qulub* dan *hum*. *Qulub* berasal daripada *qalaba*, *yaqlibu*, *qalban*, yang bermaksud menterbalikkan atau mengubah bahagian luar ke dalam. *Qulub* ialah kata majmuk bagi *qalb* yang bermaksud: ketulan jantung yang mempunyai sambungan urat darah. Perkataan *qalb* juga boleh digunakan sebagai kiasan bagi akal. Firman Allah SWT menyebut bahawa: Maksudnya: “*Sesungguhnya perkara tersebut merupakan peringatan bagi orang yang mempunyai qalb (akal)*” (Hasanah Abd Khafidz, 2006).

Ibnu Manzur dalam *Lisan al-'Arab* telah mentafsirkan mualaf sebagai satu perkataan yang berasal dari kata dasar *allafa* yang mempunyai maksud yang pelbagai. *Allafa* boleh membawa maksud menjadikan sesuatu angka kepada unit ribu, mengumpulkan sesuatu dengan yang lain, dan mengarang kitab (Ibnu Manzur, 1996: 179-181).

Ahmad Mukhtar Umar dan Kumpulan pengarang-pengarang lain melalui kamus mereka *al-Mu'jam al-'Arabiyy al-'Asasiyy* perkataan mualaf ini berasal daripada kalimah *alafa-ya'lifu-mualafatan* yang bermaksud jinak, dia menjinakkan dan yang dijinakkan. Dan kalimah mualaf itu terbahagi kepada 2 pengertian, iaitu mereka yang baru memeluk Islam atau juga sesuatu yang ditulis dan dikarang seperti buku kerana muallif itu bererti pengarang (Ahmad Mukhtar, *al-Mu'jam al-'Arabiyy al-'Asasiyy*).

Sheikh Idris al-Marbawi; sarjana Nusantara Melayu yang tersohor mendefiniskan mualaf sebagai orang yang baru (memeluk) Islam. Perkataan mualaf berasal daripada perkataan *alifa, ya'lifu, ilfan*. *Alifahu* pula bermaksud suka atau gemar akan dia atau menjinaki. Manakala *allafa baynahum* bermaksud memperkasihkan antara mereka itu (Al-Marbawi, t.th: 26).

Mualaf di dalam kamus Dewan bermaksud orang yang baru memeluk Islam atau saudara baru. (Kamus Dewan Edisi keempat, 2010: 1046).

Konsep Mualaf Menurut Tafsiran 4 Madhhab

Imam-imam 4 madhhab mentafsirkan perkataan '*mualafatu qulubuhum*' didalam ayat 60 surah al-Tawbah dengan pelbagai tafsiran yang berbeza antara satu dengan yang lain. Tetapi setiap tafsiran ini bersandarkan autoriti al-Quran dan hadis yang muktabar, juga berpandukan realiti semasa yang berlaku pada zaman tersebut.

Madhab Hanafiyy

Madhab Hanafiyy merupakan madhab tertua dalam kalangan madhab-madhab fiqh yang empat. *Manhaj an-Nu'mani* ini diketahui sebagai sangat teliti dalam pengambilan hadis dan autoriti daripada hadis-hadis dalam pengeluaran hukum dan mengutamakan ijtihad dalam pengeluaran hukum yang tidak lari dari al-Quran dan Sunnah.

Madhhab ini tidak menjelaskan definisi mualaf dengan jelas. Namun begitu, al-Kasaniyy dalam bukunya “*Bada’i*” telah menyebutkan sebahagian golongan penerima zakat daripada asnaf mualaf pada zaman Rasulullah SAW tanpa memberikan definisi mualaf (Al-Kasaniyy, t.th: 904).

Dalam bukunya, disebutkan “manakala *mu’allafah qulubuhum* (yang dijinakkan hatinya) dikatakan: sesungguhnya mereka adalah pemimpin Quraisy dan pahlawan Arab seperti: Abu Sufyan bin Harb, Safwan bin Umayyah, al-Aqra^c bin Habis, ^cUyaynah bin Hisn al-Fazari, al-^cAbbas bin Mirdas al-Salmi, Malik bin ^cAwf al-Nadri, Hakim bin Hizam dan lain-lain lagi, dan mereka mempunyai kuasa, kekuatan dan pengikut yang ramai.

Sebahagiannya telah memeluk Islam dengan sebenar-benarnya, manakala ada antaranya yang memeluk Islam secara zahir sahaja dan bukan dengan sebenar-benarnya. Mereka adalah daripada golongan munafiq. Ada pula sebahagiannya yang terdiri daripada golongan yang sukakan keadaan yang selamat (Al-Kasaniyy, t.th: 904).

Pandangan lain di dalam madhhab ini pula mendefinisikan perkataan *mu’allafah qulubuhum* kelompok orang bukan Islam yang diberikan habuan oleh Rasulullah SAW bagi menjinakkan hati mereka, sewaktu kaum Muslimin masih lemah dan dikuasai oleh kaum Musyrikin. Tetapi selepas kewafatan baginda, saham tersebut digugurkan kerana sudah tidak ada keperluan menjinakkan hati kelompok bukan Islam tadi selepas kegemilangan Islam (Abu al-Ma’aliyy, 2004). Imam As-Sya’bi mengukuhkan pandangan ini dengan kalamnya: “terputusnya pandangan ini dengan wafatnya Rasulullah SAW” (Abu al-Ma’aliyy, 2004).

Al-Zubaydiyy di dalam kitabnya membahagikan mualaf kepada tiga golongan iaitu yang pertama golongan yang dijinakkan hatinya oleh Rasulullah SAW agar memeluk Islam bersama-sama kaumnya. Golongan kedua pula ialah mereka yang telah memeluk Islam tetapi masih lemah Islamnya, dan diharapkan darinya ketetapan hati di dalam Islam. Manakala golongan ketiga pula ialah mereka yang diberikan zakat untuk menghalang kejahatannya seperti Abbas bin Mirdas as-Salmi dan Uyaynah bin Hisan (al-Zubaydiyy, 1322h: 127).

Madhhab Malikiyy

Madhhab Malikiyy pula merupakan madhhab pelopor bagi madrasah hadis di Hijaz dan mengutamakan pengambilan hadis sebagai sumber hukum berbanding madhhab Hanafiyy yang mengutamakan ijтиhad atau ar-را'y. Al-Dusuqiyy mendefinisikan mualaf sebagai orang kafir yang diberikan zakat supaya memeluk Islam. Mualaf juga bermaksud orang yang baru memeluk agama Islam, lalu diberikan zakat supaya pegangan agamanya semakin kuat (Al-Dusuqiyy, t.th: 495). Antara kedua-dua pentafsiran ini, Ibn 'Irfah telah mengutamakan pentafsiran yang kedua (Al-Dusuqiyy, t.th: 495).

Berdasarkan kedua-dua pentafsiran ini, terdapat dua golongan mualaf, iaitu kafir dan muslim. Dalam madhhab Malikiyy, pemberian zakat kepada kedua-dua golongan ini mempunyai hukum yang berbeza. Hukum memberikan zakat kepada orang yang baru memeluk Islam untuk mengukuhkan imannya adalah kekal dan tidak dimansuhkan (Al-Dusuqiyy, t.th: 495). Walau bagaimanapun, terdapat perselisihan pendapat tentang hukum memberikan zakat kepada orang kafir untuk menggalakkannya memeluk Islam.

Menurut Abu al-Barakat dan 'Abd al-Wahhab (seperti yang telah disahkan oleh Ibn Bashir dan Ibn al-Hajib), hukumnya adalah kekal dan tidak dimansuhkan. Alasannya, tujuan memberikan zakat kepada mualaf kafir adalah untuk menggalakkan mereka memeluk Islam dengan tujuan menyelamatkan mereka daripada api neraka (Al-Dusuqiyy, t.th: 495).

Menurut Al-Dusuqiyy dan al-Qabbab (seperti yang disebutkan dalam *Sharh Qawa'id Iyyad*), hukumnya telah dimansuhkan. Hal ini merupakan pendapat yang masyhur dalam madhhab Malikiyy. Alasannya, tujuan pemberian zakat kepada mualaf kafir adalah untuk menggalakkan mereka memeluk Islam dengan tujuan mendapatkan bantuan mereka untuk umat Islam. Memandangkan Islam telah kuat, maka pemberian zakat kepada mualaf kafir dihentikan (Al-Dusuqiyy, t.th: 495). Dalam hal ini, al-Lakhmiyy memberikan pandangan bahawa, sekiranya pada sesuatu masa dirasakan zakat perlu diberikan kepada golongan ini, maka ia harus diberikan (Al-Dusuqiyy, t.th: 495).

Madhhab Shafi'iyy

Madhhab Shafi'iyy merupakan madhhab yang mu'tadil (pertengahan) yang menggabung jalankan hubungan antara madrasah ar-ra'yī dan madrasah al-Hadith.

Imam al-Shafi'iyy mendefiniskan mualaf sebagai orang yang dijinakkan atau dilembutkan hatinya yang telah memeluk Islam (Al-Shafi'iyy, t.th: 97). Berdasarkan pentafsiran ini, golongan mualaf terbatas kepada orang yang telah memeluk Islam sahaja. Mereka ini diberikan zakat untuk menguatkan lagi pegangan mereka terhadap Islam. Ia terbuka kepada semua umat Islam tanpa ada batasan masa sama ada mereka masih baru memeluk Islam atau menganutinya semenjak kecil lagi kerana dilahirkan dan dibesarkan dalam keluarga Islam.

Pentafsiran mualaf yang terbatas untuk golongan muslim semata-mata memberikan isyarat awal bahawa golongan kafir dan musyrik tidak layak untuk menerima zakat daripada bahagian asnaf mualaf. Perkara ini ditegaskan lagi dengan kenyataan Imam Shafi'iyy bahawa hukum memberikan zakat kepada musyrik atau kafir dengan tujuan supaya dia memeluk Islam adalah tidak dibenarkan.

Walaupun terdapat fakta bahawa Nabi SAW memberi sedikit harta kepada beberapa musyrikin pada 'Am Hunayn iaitu tahun berlakunya Peperangan Hunayn iaitu tahun kelapan Hijrah (al-Butiyy, 1991:284) untuk melembutkan hati mereka, namun pemberian itu sebenarnya melalui peruntukan harta fay' dan harta peribadi Nabi SAW sendiri dan bukannya daripada harta zakat. Hal ini dikuatkan lagi dengan sabda baginda kepada Mu'az sebelum dia dihantar ke Yaman bahawa harta zakat yang dikutip daripada penduduk Muslim Yaman hendaklah diagihkan di kalangan mereka sendiri yang telah melakukan janji setia dan bukan kepada orang yang membelaangi atau menentang mereka (Al-Shafi'iyy, t.th: 97).

Imam Al-Nawawiyy, seorang fuqaha dalam madhhab Shafi'iyy, pula melihat mualaf boleh dibahagi kepada dua bahagian, iaitu kafir dan Muslim. Pembahagian ini pada zahirnya kelihatan bertentangan dengan pandangan Imam Shafi'iyy yang membataskan mualaf kepada Muslim sahaja. Namun hakikatnya, ia menguatkan lagi pandangan beliau kerana Al-Nawawiyy turut bersetuju bahawa mualaf kafir tidak diberikan zakat seperti yang dinyatakan oleh Imam Shafi'iyy.

Mualaf kafir terdiri daripada dua golongan iaitu orang kafir yang lembut hati dan cenderung kepada Islam dengan pemberian zakat. Kedua, orang kafir yang ditakuti kejahatannya, maka dia diberikan zakat untuk mengelakkan kejahatannya itu. Kedua-dua golongan ini tidak boleh diberikan zakat, namun ada pendapat yang mengharuskan pemberian kepada mereka melalui harta al-khums dan bukannya daripada zakat. Ada pula pendapat yang membataskan pemberian hanya dalam keadaan-keadaan yang amat memerlukan sahaja (Al-Nawawiyy, 1991: 313-314).

Mualaf muslim pula terdiri daripada tiga golongan. Pertama, orang yang telah memeluk Islam tetapi niat dan keimanannya masih lemah, maka dia diberikan zakat untuk menguatkan keimanannya. Kedua, orang Islam yang mempunyai kedudukan dan kemuliaan yang diharapkan dengan memberinya zakat, maka pengikutnya akan turut memeluk Islam. Ketiga, orang Islam yang diberi zakat dan dilembutkan hatinya supaya pengikutnya akan bangun menentang orang kafir atau golongan yang enggan membayar zakat serta bangun mengutip zakat daripada mereka (Al-Nawawiyy, 1991: 313-314).

Pada asasnya, hukum memberikan zakat kepada asnaf mualaf muslim adalah diharuskan. Namun begitu, ada pendapat yang menyatakan bahawa tidak harus memberikan zakat kepada mualaf muslim daripada golongan yang ketiga seperti yang disebutkan di atas dan ada pula yang mengharuskannya. Ia boleh diberi daripada harta khums atau harta zakat daripada bahagian asnaf mualaf atau daripada bahagian perbelanjaan peperangan dalam asnaf fi sabilillah. Menurut Imam Shafi'iy pula, ia boleh diberi daripada bahagian asnaf mualaf dan perbelanjaan peperangan.

Ulama dalam madhhab Shafi'iy menjelaskan bahawa seseorang yang digolongkan dalam bahagian ketiga tersebut mendapat dua bahagian sekali gus. Terdapat pula pendapat yang menyatakan bahawa jika dia membunuh orang kafir, maka dia diberikan zakat daripada bahagian perbelanjaan peperangan, manakala jika dia membunuh orang yang enggan membayar zakat, maka dia diberikan daripada bahagian asnaf mualaf.

Imam al-Shiraziyy di dalam kitabnya membahagikan konsep mualaf kepada dua bahagian. Golongan pertama ialah mualaf kafir, dan kedua mualaf Muslim. Mualaf kafir ialah mereka yang diharapkan

keislamannya dan mereka yang digeruni kerana kejahatannya, maka diberikan satu perlama bahagian zakat kepada mereka bagi menghalang kejahatannya.

Mualaf Muslim pula merupakan mereka yang berpengaruh dan diharapkan agar berubah pandangannya menjadi Islam dan kaum yang diharapkan keislamannya (*al-Shiraziyy*).

Ada pula pendapat yang memberikan kelonggaran kepada pemerintah untuk memilih mana-mana bahagian atau menggabungkan kedua-duanya. Malah ada yang memberikan pandangan bahawa jika dia membunuh orang yang enggan membayar zakat dan kemudian mengutipnya, maka dia diberikan zakat daripada bahagian amil dan bukannya daripada bahagian mualaf (*Al-Nawawiyy*, 1991: 313-314).

Madhhab Hanbaliyy

Madhhab Hanbaliyy pula merupakan madhhab terakhir dalam turutan madhhab fiqh yang merupakan antara madhhab paling tegas dalam mengambil hukum, dan istinbat hukum melalui ar-ra'y adalah sangat tidak digalakkan. Ulama madhhab ini memperincikan definisi mualaf mengikut 3 sudut pandang. Pertama; pemimpin masyarakat yang bukan Islam dan diharapkan pengislamannya, atau yang diharapkan menghentikan kejahatannya. Kedua; mualaf ialah orang Islam yang diberikan kepadanya zakat dengan tujuan dapat menguatkan keimanannya. Ketiga; mualaf yang merujuk kepada pemimpin Muslim yang diberikan kepadanya zakat sebagai inisiatif menggalakkan pengislaman seluruh pengikutnya, ataupun sebagai insentif kepadanya untuk berjihad dan membela Islam, ataupun diharapkan tersentuh hatinya untuk menghentikan kejahatannya, ataupun dapat memberikan kekutan kepadanya untuk memungut zakat daripada golongan yang enggan.

Mualaf boleh terdiri daripada orang kafir atau Muslim. Ia didefinisikan sebagai pemimpin kafir yang memimpin suatu kaum atau kumpulan yang diharapkan agar memeluk Islam atau diharapkan supaya menghentikan kejahatannya; dan orang Islam yang diharapkan dengan memberinya zakat akan dapat menguatkan keimanannya, atau pemimpin muslim yang diharapkan agar para pengikutnya akan memeluk Islam atau menasihatkan dan menggalakkannya supaya

berjihad atau membela orang Islam atau menghentikan kejahatannya seperti Khawarij atau menimbulkan kekuatan untuk mengutip zakat daripada orang yang tidak akan membayar zakat kecuali dengan ugutan dan paksaan (Al-Bahutiyy; 1982: 278).

Berdasarkan pandangan para fuqaha dalam pentafsiran mualaf, bolehlah disimpulkan bahawa terdapat pelbagai pandangan dalam hal ini. Terdapat pentafsiran yang dipersetujui oleh beberapa madhhab, begitu juga, terdapat pentafsiran yang hanya dikemukakan oleh madhhab tertentu.

Umumnya semua madhhab memberikan definisi mualaf dengan menekankan unsur keagamaan dengan wujudnya objektif pengagihan zakat untuk melembutkan hati dan menguatkan iman. Walau bagaimanapun, tiada fuqaha yang mengaitkan pentafsiran mualaf dengan unsur harta iaitu sama ada seseorang mualaf itu fakir, miskin ataupun kaya.

Mereka mempunyai hak yang sama untuk menerima zakat daripada bahagian asnaf mualaf. Hal ini sejajar dengan matlamat pemberian zakat kepada mualaf yang lebih menumpukan kepada urusan menguatkan Islam dan keislaman seseorang berbanding masalah kemiskinan dalam kalangan mualaf.

Konsep Mualaf Menurut Tafsiran Semasa

Mualaf pada masa kini dikenali melalui pelbagai istilah yang dianggap lebih mesra digunakan dalam usaha mendekati golongan ini. Antaranya ialah saudara Muslim, atau saudara baru, saudara kita, saudara Islam dan sebagainya. Kesemua istilah ini membawa maksud yang sama, yang berbeza hanya istilah yang digunakan.

Wahbah al-Zuhayliyy (1995: 954) dalam kitabnya menyatakan termasuk didalam golongan mualaf ialah orang yang masih lemah niatnya didalam Islam, dan perlu diberikan zakat supaya lebih teguh Islam mereka. Golongan ini boleh dibahagikan kepada 2 bahagian iaitu mualaf Islam dan kafir. Hal ini kerana sabit didalam sirah bahawa nabi SAW memberi zakat kepada sekumpulan orang bukan Islam bertujuan menjinakkan hati mereka supaya mereka memeluk Islam.

Mualaf ialah orang yang dipujuk dan dijinakkan hatinya dengan harapan dapat menguatkan pegangan mereka terhadap ajaran Islam

atau orang yang dipujuk supaya tertarik untuk memeluk Islam (Amran Kasimin 1985). Sebagai perbandingan, definisi yang dinyatakan oleh Dusuki bin Haji Ahmad (1980) menyebut, mualaf adalah orang yang baru memeluk agama Islam. Imannya belum teguh dan mereka berhak menerima sebahagian tertentu daripada harta zakat.

Ahmad Redzuwan Mohd Yunus dan Nur Kareelawati Abd Karim (2005), mentakrifkan mualaf adalah kalangan manusia yang baru memeluk agama Islam dan berhak mendapat zakat dan pemberian tersebut bertujuan untuk melunakkan hati dan menguatkan keislaman mereka. Mualaf diertikan juga sebagai segolongan manusia yang kufur dan memeluk Islam dengan melafazkan dua kalimah syahadah (Nur A'thiroh Masyaa'il Tan @ Tan Ai Pao 2007).

Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan mendefinisikan mualaf sebagai mereka yang dijinakkan hatinya atau mereka yang diharapkan kecenderungan hatinya untuk menerima Islam; atau yang memeluk Islam tetapi belum kukuh Islamnya. Mualaf dibahagikan kepada dua golongan. Golongan pertama ialah Islam, samada yang masih baharu Islamnya, atau Ketua Kaum Islam yang mempunyai hubungan baik dengan Ketua Kaum Bukan Islam yang sejaわたn dengannya, ataupun Ketua Kaum Islam yang masih belum teguh imannya tetapi sangat disegani dan ditaati oleh orang bawahannya. Golongan yang kedua pula ialah golongan bukan Islam yang boleh dipujuk untuk memeluk Islam ataupun yang boleh dipujuk untuk tidak membahayakan agama dan umat Islam.

Daripadauraian di atas dapat disimpulkan mualaf dari segi definisi semasa adalah mereka yang dijinakkan hati mereka untuk menerima Islam dan telah melafazkan dua kalimah syahadah. Mereka juga merupakan golongan yang perlu dibantu dari sudut psikologi, kewangan dan sangat perlu diberikan bimbingan dan pantauan agama yang berterusan bagi mengelakkan mereka terumbang-ambilng seterusnya kembali kepada kufur, wal 'Iyaazu billah.

Had Tempoh Mualaf

Sejak dahulu, para ulama tidak menetapkan sebarang had tempoh tertentu bagi seseorang yang baru memeluk agama Islam. Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia kali ke-71 yang bersidang pada 22 hingga 24 November 2005 telah membincangkan ‘Had Tempoh Panggilan Mualaf’. Muzakarah telah memutuskan bahawa di dalam Islam tiada sebarang nas yang mewajibkan seseorang yang baru memeluk agama Islam dipanggil sebagai mualaf. Sebutan dan had tempoh panggilan mualaf ini lebih bersifat *urf* (kebiasaan setempat) semata-mata.

Selain Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan, terdapat juga Jawatankuasa Fatwa negeri-negeri yang turut menetapkan had tempoh mualaf bagi negeri masing-masing.

Bil.	Negeri	Tempoh
1.	Perlis	Tiada
2.	Perak	Tiada
3.	Kedah	Tiada
4.	Pulau Pinang	Tiada
5.	Selangor	5 tahun
6.	Negeri Sembilan	Tiada
7.	Melaka	5 tahun
8.	Johor	Tiada tempoh (ikut penghayatan agama)
9.	Pahang	7 tahun
10.	Terengganu	3 tahun
11.	Kelantan	Tiada tempoh
12.	Sabah	Tempoh asas 5 tahun dan boleh ke 7 tahun
13.	Sarawak	Tiada (mereka yang telah bertahun-tahun memeluk Islam tidak diiktiraf sebagai mualaf lagi)

Jadual 1: Had Tempoh Panggilan Mualaf Mengikut Negeri (Azman & Mansur, 2014)

Jadual di atas menunjukkan ketidak selarasan had tempoh mualaf antara negeri di Malaysia. Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan meletakkan had tempoh mualaf perlulah mengikut uruf manakala jawatankuasa fatwa negeri-negeri pula menetapkan had tempoh ini mengikut perbincangan di peringkat negeri masing-masing. Terdapat lima buah negeri yang telah menetapkan had tempoh yang mereka rasakan sesuai dan yang selebihnya tidak menetapkan sebarang had tempoh untuk mualaf.

Perbezaan had tempoh mualaf yang telah ditetapkan oleh negeri-negeri di Malaysia telah menimbulkan banyak permasalahan. Antara permasalahan yang timbul ialah dalam isu pemberian zakat kepada asnaf mualaf. Terdapat mualaf yang sering membandingkan skim bantuan zakat yang diterima dari satu negeri dengan satu negeri yang lain. Akibatnya, seorang mualaf yang bermastautin di negeri Terengganu (menghadkan tempoh mualaf selama 3 tahun) akan berhijrah ke negeri Melaka atau Selangor (menghadkan tempoh mualaf selama 5 tahun) setelah tiga tahun memeluk Islam. Setelah tamat tempoh lima tahun, mualaf tersebut pula akan berhijrah ke negeri Pahang yang telah menetapkan had tempoh mualaf selama 7 tahun. Dan setelah itu berhijrah pula ke negeri Kelantan yang tiada penetapan sebarang tempoh (Azman & Mansur, 2014).

Dalam pada itu, status penetapan untuk mualaf juga tidak ditetapkan dengan seragam sama ada menurut negeri tempat pengislaman mereka didaftarkan atau negeri mereka bermastautin. Selain itu, terdapat juga isu penerimaan penggunaan istilah mualaf bagi mereka yang telah memeluk Islam. Masyarakat Malaysia, Melayu terutamanya sering memanggil golongan yang baru memeluk Islam ini sebagai mualaf dari permulaan mereka memeluk Islam sehingga mereka meninggal dunia. Kajian ini dilakukan untuk melihat persepsi golongan yang baru memeluk Islam terhadap penggunaan istilah itu kepada mereka sama ada mereka bersetuju penggunaan tersebut memerlukan tempoh yang tertentu atau boleh digunakan buat selamanya.

METODOLOGI KAJIAN

Untuk penyelidikan ini, penyelidik memilih salah satu metode kajian kualitatif, iaitu kumpulan fokus. Kaedah perbincangan kumpulan fokus (*Focus Group Discussion - FGD*) merupakan kaedah kualitatif yang popular. Melalui kaedah ini, pengkaji memilih sekumpulan orang yang mempunyai ciri tertentu untuk mengadakan sesi perbincangan. Seorang fasilitator (pemudah cara) yang dilantik akan menentukan hala tuju perbincangan tersebut. Apa-apa yang dikatakan oleh ahli kumpulan merupakan data penting dalam FGD dan kaedah ini memberi peluang untuk berkongsi dan membuat perbandingan tentang pengalaman dan pandangan peserta serta memberi peluang untuk berbual-bual tentang perkara yang terjadi dalam dunia sebenar (Jasmi, K.A., 2012).

Kajian ini bertujuan untuk mengetahui sejauh mana penerimaan golongan yang memeluk Islam di Malaysia terhadap istilah mualaf. Tahap penerimaan ini diukur berdasarkan tempoh informan bergelar mualaf, penerimaan informan terhadap penggunaan istilah mualaf bagi mereka yang baru memeluk Islam dan tempoh cadangan untuk penggunaan istilah mualaf bagi mereka yang baru memrluk Islam.

Seramai 9 orang informan dari pelbagai negeri dan peringkat umur dipilih sebagai informan dalam kajian ini. Setiap informan ditemu bual selama 10 minit dan soalan yang diajukan adalah sama. Temu bual ini menggunakan soalan separa struktur bagi memberi ruang kepada informan untuk berkongsi pendapat dengan lebih selesa.

Data-data yang telah diperolehi melalui proses temu bual tersebut akan dianalisis menggunakan pendekatan berikut;

- i. Data-data temu bual akan dibuat transkripsi dalam masa terdekat iaitu ditaip dengan lengkap sejurus selepas temu bual supaya memudahkan proses menganalisis.
- ii. Data-data tersebut kemudiannya dianalisis secara manual melibatkan proses pengkategorian data, pengekodan data mengikut tema dan sub tema tertentu yang dibina oleh penulis.
- iii. Akhirnya satu analisis lengkap berserta dapatan kajian akan dikemukakan dalam bentuk laporan secara deskriptif.

ANALISIS KAJIAN

Bahagian ini membincangkan analisis yang dilakukan terhadap temu bual yang dijalankan terhadap temu bual yang dijalankan dalam kumpulan fokus. Bahagian pertama membincangkan demografi peserta dan bahagian yang seterusnya membincangkan mengenai penerimaan informan terhadap penggunaan istilah mualaf di Malaysia di samping pandangan terhadap tempoh had tetap penggunaan lafaz mualaf. Bahagian terakhir pula membincangkan tentang cadangan tempoh yang sesuai terhadap penggunaan istilah mualaf bagi mereka yang baru memeluk Islam.

Demografi Peserta Kajian

Para informan yang ditemu bual dalam kajian ini melibatkan 9 orang peserta yang terdiri daripada mualaf (mereka yang baru memeluk Islam). Informan yang terlibat dipilih dari pelbagai peringkat umur dan mempunyai latar belakang memeluk Islam yang berbeza. Tempoh mereka memeluk agama Islam juga adalah berbeza satu sama lain.

Informan yang pertama merupakan mualaf yang berbangsa Cina, berumur 50 tahun dan berasal dari Cheras. Beliau memeluk Islam disebabkan oleh permintaan dari isteri beliau dan telah menganut agama Islam sejak tahun 2008. Beliau juga masih baru dalam mendalami Islam berikutan dipenjara sebelum ini.

Informan yang kedua pula berumur 44 tahun dan telah menganut agama Islam sejak tahun 1996. Beliau memeluk Islam atas sebab ingin tahu yang tinggi terhadap ajaran agama Islam kerana rakan-rakan yang selalu bercerita dan akhirnya terbuka hati untuk memeluk agama yang mulia ini. Informan merupakan rakyat Malaysia berbangsa India.

Manakala informan yang ketiga pula telah memeluk Islam pada tahun 2008. Beliau yang berumur 29 tahun telah merancang untuk memeluk Islam sejak di sekolah menengah lagi atas minat pada pengajaran seorang ustazah di sekolahnya. Setelah mendapat keizinan dari ibunya, beliau terus segera memeluk agama Islam.

Seterusnya, informan yang keempat berumur 50 tahun dan baru mula belajar mengenai Islam walaupun telah memeluk Islam sejak tahun 1988. Kegagalan dalam membaca kerana tidak bersekolah menyukarkan beliau dalam mendalami agama Islam.

Informan yang kelima pula merupakan salah seorang aktivis dari MRA (Muslim Relief Association) dan berumur 58 tahun. Beliau memeluk Islam sejak tahun 1980 kerana cinta kepada isterinya.

Informan yang keenam telah memeluk Islam pada tahun 2007 dan baru sahaja tamat belajar di Institut Dakwah Islamiah, PERKIM dan sekarang sedang berpraktikal di Pusat Dakwah Islamiah Paroi. Beliau memeluk Islam setelah berpisah dari isterinya dan kemudiannya terlibat dalam jenayah. Namun, setelah dibebaskan dari penjara beliau memeluk agama Islam dan mengikut gerakan dakwah yang dibawa oleh golongan tabligh.

Informan yang ketujuh pula merupakan seorang ibu tunggal dan memeluk Islam pada September 2010. Beliau memeluk Islam setelah arwah suami beliau memeluk Islam dan sekrang baru sahaja menghabiskan pelajaran di Universiti Malaya dalam program pensijilan.

Informan yang kelapan berusia 32 tahun dan menetap di Rembau, Negeri Sembilan. Beliau baru sahaja memeluk Islam pada Mac 2012 atas kehendak sendiri dan tanpa paksaan sesiapa. Niat ingin memeluk Islam memang sudah lama ada pada dirinya sejak beliau bersekolah di sekolah berasrama penuh lagi. Kemudian beliau menyambung pelajaran di Universiti Putra Malaysia (UPM), dan rapat dengan rakan-rakan beragama Islam. Dari situ beliau mula menjinakkan diri dengan Islam dan cuba mengkaji tentang agama ini dari buku dan majalah. Beliau memeluk Islam setelah mendapat kebenaran dari ibu beliau dan sekarang sedang menyambung pengajian di *Open University of Malaysia* (OUM) dalam bidang pengajian Islam.

Informan yang kesembilan dan yang terakhir merupakan sukarelawan di Pusat Dakwah Islamiah Paroi. Beliau berumur 32 tahun dan memeluk Islam sejak tahun 2003 kerana berminat dengan cara kehidupan rakan-rakan muslim. Setelah bertemu dengan suaminya, beliau memeluk Islam. Sepanjang 9 tahun perkahwinan, beliau langsung tidak mengetahui apa-apa tentang Islam kecuali solat yang dipelajari di Pusat Dakwah Islamiah Paroi selama seminggu. Namun begitu, sejak menjadi sukarelawan di Pusat Dakwah Islamiah Paroi, beliau semakin banyak mengetahui tentang Islam dan dari situ beliau belajar sedikit demi sedikit.

Secara keseluruhannya, kesemua informan yang ditemu bual merupakan mereka yang layak dan latar belakang yang berbeza membantu bagi mendapatkan maklumat yang tepat dari setiap informan.

Pengalaman sepanjang mereka memeluk Islam akan memberi kesan terhadap pandangan mereka mengenai penggunaan istilah mualaf bagi saudara yang baru memeluk Islam.

Penerimaan Terhadap Penggunaan Istilah Mualaf

Istilah Mualaf adalah istilah Al-Quran iaitu *Al-Mualafat qulubuhum*, iaitu satu masyarakat atau individu yang hatinya cenderung, minat, damai dengan Islam (Nabih Amin Faris, 1996). Makna lain bagi mualaf ialah individu yang dipujuk dan dijinakkan hatinya dengan harapan dapat menguatkan pegangan mereka terhadap ajaran Islam atau orang yang dipujuk supaya tertarik untuk memeluk Islam (Amran Kasimin, 1985). Manakala Dusuqiyy (1980) menyebut, mualaf adalah orang yang baru memeluk agama Islam dan imannya belum teguh, mereka juga berhak menerima sebahagian tertentu daripada harta zakat. Ahmad Redzuwan dan Nur Kareelawati (2005) pula mentakrifkan mualaf adalah kalangan manusia yang baru memeluk agama Islam dan berhak mendapat zakat dan pemberian tersebut bertujuan untuk melunakkan hati dan menguatkan keislaman mereka. Menurut Kamus Dewan (2002: 900) perkataan mualaf bermaksud orang-orang yang baru memeluk Islam atau saudara baru.

Namun begitu, di Malaysia, gelaran mualaf sering diguna pakai bagi mereka yang baru memeluk Islam. Belum ada sebarang kajian yang dijalankan bagi mengetahui tentang penerimaan golongan ini terhadap istilah yang diberikan kepada mereka. Dalam kajian ini, pengkaji cuba mengenalpasti dan mendalami rasa hati golongan yang baru memeluk Islam ini tentang penggunaan istilah mualaf terhadap diri mereka.

Setelah kesemua informan ditemui bual dalam kumpulan fokus, terdapat beberapa pendapat yang berbeza mengenai penggunaan istilah tersebut. Tujuh daripada sembilan informan yang ditemui bual tidak mempunyai sebarang masalah terhadap penggunaan istilah mualaf bagi mereka yang baru memeluk Islam.

Tujuh daripada sembilan informan tidak kisah dengan peggunaan mualaf ke atas diri mereka. Informan kedua berpandangan istilah yang diberi kepada diri mereka itu tidak penting kerana yang paling mustahak adalah pegangan agama individu mualaf itu sendiri. Informan ketujuh pula berpendapat, cara pembawaan diri dalam masyarakat itu lebih perlu dititik beratkan.

Dua dari tujuh informan yang bersetuju dengan penggunaan istilah mualaf tadi turut menambah penggunaan istilah mualaf ini memberi kelebihan kepada mereka. Informan kelima berpendapat hal ini adalah kerana apabila seorang yang baru memeluk Islam tetapi dapat mempraktikkan ajaran agama Islam yang sebenarnya maka akan lebih dihargai. Beliau juga berpandangan seorang bukan Islam dan memeluk Islam selepas itu, jika dapat mengamalkan Islam, dia adalah lebih baik berbanding dengan orang Islam yang lahir Islam. Selain itu, golongan sebegini juga dapat membawa mesej dakwah dan memberi pengisian kepada orang yang sudah lama memeluk Islam.

Informan yang kelapan pula berpandangan istilah mualaf ini ada kebaikannya bagi mereka yang baru memeluk Islam kerana masyarakat akan lebih memahami jika diperkenalkan sebagai mualaf mereka tahu melihat golongan ini yang baru mengenal Islam dan perlu dibimbing dengan lebih mendalam lagi daripada dikritik dan dipinggir oleh masyarakat.

Dua daripada sembilan informan yang ditemui bual pula tidak bersetuju terhadap penggunaan istilah mualaf ke atas diri mereka. Informan yang ketiga merasakan istilah mualaf ini adalah menjadikan mereka golongan kelas kedua berbanding muslim yang lain. Beliau turut mempersoal tentang mereka yang sudah lama memeluk Islam tetapi masih dipanggil mualaf. Beliau berpandangan jika mereka yang baru memeluk Islam sesuai jika dipanggil mualaf, tetapi tidak bagi mereka yang telah lama memeluk Islam (10 hingga 15 tahun).

Informan yang keenam pula menjelaskan mualaf ini adalah mereka yang baru memeluk Islam tetapi hatinya dijinakkan untuk memeluk Islam. Katanya lagi, masyarakat boleh mempertikai penggunaan istilah mualaf ini kerana ada hadith yang menyebut mualaf ini ialah orang yang belum memeluk Islam dan sedang dijinakkan hatinya untuk melafazkan syahadah.

Setelah disoal semula keselesaan informan terhadap penggunaan istilah mualaf ini, masing-masing berpandangan mereka lebih selesa dengan istilah saudar muslim. Mereka merasakan istilah saudara muslim ini lebih mendekatkan mereka dengan masyarakat Muslim yang lain dan tidak merasakan adanya jurang perbezaan antara mereka yang baru memeluk Islam dengan mereka yang telah lama memeluk Islam.

Cadangan Had Kemualafan

Berdasarkan keputusan muzakarah Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia Kali Ke-71 yang bersidang pada 22-24 Nov 2005, di dalam Islam tiada sebarang nas yang mewajibkan seseorang yang baru memeluk agama Islam dipanggil sebagai Mualaf malah sebutan dan had tempoh panggilan Mualaf ini lebih bersifat *urf* semata-mata.

Menjawab kepada persoalan penetapan had tempoh penggunaan istilah mualaf, empat daripada sembilan informan berpendapat tidak perlu kepada penetapan had tempoh kerana penggunaan istilah mualaf itu sendiri merupakan suatu kelebihan kepada mereka.

Informan pertama mengaitkan penetapan had tempoh penggunaan istilah mualaf dengan penetapan sedia ada mengikut negeri-negeri manakala istilah saudara sesame Islam tidak perlu kepada had tempoh. Pendapat ini seterusnya disokong oleh informan ketiga.

Informan informan kelima pula berpendapat penetapan had tempoh sepatutnya dibahagikan kepada dua bahagian, penetapan berorientasikan pengurusan dan persepsi individu. Sekiranya penetapan tersebut berkaitan dengan urusan-urusan rasmi, maka penetapan tempoh penggunaan istilah perlu mengikut undang-undang sedia ada berdasarkan negeri. Tetapi sekiranya penatapan hanya disebabkan persepsi individu, maka tiada masalah jika dikekalkan penggunaan istilah tersebut malah sebenarnya istilah mualaf merupakan satu kelebihan kepada mereka. Hal ini kerana sekiranya sesorang mualaf melakukan kesalahan dalam perkara agama, samada dari segi bacaan al-Quran, solat, puasa dan ibadat-ibadat lain, masyarakat tidak akan mengkritik bahkan mereka akan membantu. Secara ringkasnya, informan kelima berpendapat kebiasaan panggilan mualaf dikekalkan sebagaimana yang diamalkan sekarang.

Pendapat di atas disokong oleh informan pertama berdasarkan pengalaman beliau didalam penjara bila rakan-rakan sel banyak membantu selepas mengetahui beliau seorang mualaf. Informan keenam bagaimanapun tidak bersetuju dengan pendapat mengekalkan penggunaan istilah mualaf kerana beliau melihat dari sudut tahap keilmuan. Beliau merujuk kepada aktivis mualaf yang memiliki

tahap keilmuan yang tinggi dan sering menjadi tempat rujukan masyarakat seperti Ridhuan Tee dan Farid Ravi. Beliau merasakan tidak wajar menggunakan istilah mualaf kepada golongan seperti ini dan mencadangkan kepada pihak berkuasa agama agar meletakkan kolumn kelayakan akademik di dalam borang pendaftaran mualaf bagi membezakan tahap penguasaan ilmu dalam kalangan mualaf.

KESIMPULAN

Hasil kajian yang dilakukan ke atas sembilan orang informan ini menunjukkan bahawa kebanyakkan daripada mereka yang baru memeluk Islam ini tidak merasakan penggunaan istilah mualaf ke atas diri mereka sebagai sesuatu yang negatif. Mereka boleh menerima panggilan tersebut dengan baik dan positif. Namun begitu, mereka lebih selesa dipanggil saudara Muslim kerana merasakan panggilan tersebut lebih mesra dipanggil dan tidak menunjukkan jarak yang terlalu jauh di antara saudara seagama yang lain.

Golongan yang baru memeluk Islam ini juga merasakan had tempoh bagi mualaf tidak perlu ditetapkan kerana tahap pemahaman yang berbeza dalam kalangan mualaf terhadap Islam. Oleh yang demikian, penyelidik merasakan perlunya bagi pihak berwajib untuk melihat semula penggunaan istilah mualaf bagi mereka yang baru memeluk Islam dan penetapan had tempoh penggunaan istilah berikut agar sesuai dengan tahap pemahaman mereka terhadap Islam.

RUJUKAN

- Abu al-Ma^caliyy Burhanuddin Mahmud bin Ahmad bin Abdul Aziz bin Umar bin Mazah al-Bukhari al-Hanafiyy. (2004). *Al-Muhit al-Burhaniyy fi al-Fiqh an-Nu^cmaniyy Fiqh al-Imam Abi Hanifah RA*. Beirut: Dar al-Kutub al-Ilmiyyah.
- Ahmad Redzuwan Mohd Yunus & Nur Kareelawati Abd. Karim. (2005). Dlm. Razaleigh Muhamat@Kawangit, Faudzinain Badaruddin & Khairil Khuzairi Omar (pnyt.). *Masa Depan Saudara Baru: Harapan, Realiti dan Cabaran*. Bangi: Pusat Islam UKM.
- al-Zuhayliyy, Wahbah. (1995). *Fiqh dan Perundangan Islam*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Amran Kasimin. (1985). *Saudara baru Cina di Wilayah Persekutuan*. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Anuar Puteh, & Ideris Endot. (2013). *Aktiviti Perkim Pahang Kepada Saudara Baru Masyarakat Kemboja*. Persidangan Antarabangsa Pembangunan Mualaf. Bangi: Majlis Agama Islam Selangor.
- Azman & Mansur. (2014). *Isu dan Cabaran Penetapan Had Tempoh Mualaf di Malaysia*. Muzakarah Fiqh dan International Fiqh Conference 2014. Bangi.
- Dusuki Haji Ahmad. (1990). *Kamus Pengetahuan Islam*. Kuala Lumpur: Yayasan Dakwah Islamiah Malaysia.
- Hasanah Abd Khafidz, 2006. *Asnaf Lapan: Kesan Nilai Semasa dan Setempat Dalam Menentukan Pentafsirannya Di Malaysia*. Tesis Ph.D, Jabatan Fiqh dan Usul, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya.
- Jasmi, K. A. (2012). *Metodologi Pengumpulan Data dalam Penyelidikan Kualitatif*. Kursus Penyelidikan Kualitatif Siri 1 2012. Puteri Resort Melaka. 28-29 Mac 2012. Anjuran Institut Pendidikan Guru Malaysia Kampus Temenggong Ibrahim, Jalan Datin Halimah, 80350 Johor Bahru, Negeri Johor Darul Ta'zim.

MAIM. (t.th). *Statistik MAIM*. Retrieved March 2, 2015, from Laman Web Rasmi Majlis Agama Islam Melaka: <http://www.maim.gov.my/www/v1/statistik-maim.php?ref=statistik-maim1-1&nav=statistik-maim&id=bm>

Nabih Amin Faris. (1996). *The Mysteries of Almsgiving*. Beirut: The Haildeberg Press.

Nur A'tiroh Masyaa'il Tan Abdullah @ Tan Ai Pao; Fariza Md Sham. (2009). *Keperluan Memahami Psikologi Saudara Muslim*. Jurnal Hadhari vol 2.

Ridzwan Ahmad, 2008. *Metode Pentarjihan Maslahah dan Mafsadah Dalam Hukum Islam Semasa*. Jurnal Syariah, Jld. 16 Bil. 1.